

1.03 TIEDÄTKÖ, MISSÄ ON PULLONPALAUTUS?

OPISKELTAVA SANASTO JA RAKENTEET

Kauppasanastoa: ruokakauppa, myyjä, kassajono, kauppakassi, pullonpalautus, hedelmävaaka, alennus, maitohylly, leipähylly, maustehylly, hedelmäosasto, vihannesosasto, lihatiski, kalatiski. Anteeksi, tiedätkö missä on suola?

TARVIKKEET

- Valokuvia ruokakaupasta: ruokakauppa, myyjä, kassajono, kauppakassi, pullonpalautus,
- hedelmävaaka, maitohylly, leipähylly, maustehylly, hedelmäosasto, vihannesosasto, lihatiski, kalatiski.
- Kuvia ruokakaupassa myytävistä tuotteista: riisi, ruoka-/oliivi-/aurionkukkaöljy, pippuri, suola, etikka, jauhot, purukumi, kananmunat, hiiva, leivinjauhe.
- Kuvia, joissa tuotteet ovat hyllyllä tai osastolla ja kuvassa on muutama muukin tuttu tuote.

TUOKION KULKU:

TERVEHDYKSET JA ESITTÄYTYMINEN

Oppilaat ovat isossa ringissä, mahdollisesti pöydän ympärillä. Vetäjä sanoo: "Hei, tervetuloa" ja kertoo nimensä "Minä olen...". Avustaja tervehtii ja kertoo nimensä "Hei, minä olen ". Avustaja viittaa seuraavana ringissä istuvaa opiskelijaa jatkamaan esittelykierrosta.

TAVOITTEET

Vetäjä sanoo: Tänään opitaan pyytämään apua ruokakaupassa. Opitaan myös lisää ruokasanoja ja kauppasanoja.

SANASTON MALLINNUKSI 1

Käydään läpi kauppasanastoa valokuvien avulla: ruokakauppa, myyjä, kassajono, kauppakassi, pullonpalautus, hedelmävaaka, maitohylly, leipähylly, maustehylly, hedelmäosasto, vihannesosasto, lihatiski, kalatiski.

PUHUVAN SANAKIRJAN MALLINNUKSI

Avustaja nousee seisomaan ja muuttuu puhuvaksi sanakirjaksi eli siirtyy vetäjän taakse seisomaan ja tarjoaa kättään hänelle. Vetäjä nostaa kauppasanoja kuvaavien korttien pinkasta kortin ja elehtii, että miettii kortin kuvaavaa sanaa. Ensin vetäjä elehtii, että hän miettimisen jälkeen muistaisi sanan ja sanoo sanan selkeällä äänellä. Tämän jälkeen vetäjä nostaa pinkasta uuden kortin ja elehtii selkeästi, ettei tiedä, mikä sana on kyseessä. Vetäjä koskettaa puhuvan sanakirjan tarjoamaa kättä ja sanakirja sanoo oikean sanan kuuluvalla ja selkeällä äänellä. Vetäjä toistaa sanakirjan sanoman sanan. Lisäksi puhuva sanakirja sanoo: "Minä autan." Sanakirja kiertää vuorotellen muutaman oppilaan taakse ja tekee kädellään auttavan tai antavan eleen.

DIALOGIN MALLINNUKSI 1

Kortit on levitetty pöydälle. Vetäjä kysyy avustajalta: *Anteeksi, tiedätkö missä on ruokakauppa?* Avustaja vastaa: *Tässä* ja ojentaa sanaa esittävän kortin avustajalle. Sitten vetäjä kysyy osallistujilta vuorotellen: *Anteeksi, tiedätkö missä on X* Avustaja auttaa osallistujia vastaamaan: *tässä* ja löytämään tarvittaessa oikean kuvakortin. Tämän jälkeen on osallistujien vuoro harjoitella kysymään vetäjältä: *Anteeksi, tiedätkö missä on ruokakauppa?* Avustaja auttaa kysymisessä. Lopuksi osallistujat kysyvät ja vastaavat parin kanssa, aina pöydällä olevia kuvakortteja osoittaen.

SANASTON MALLINNUKSI 2

Käydään läpi toiston avulla tuotesanastoa, kuten riisi, ruoka/oliivi/aurionkukkaöljy, pippuri, suola, etikka, jauhot, purukumi, kananmunat, hiiva, leivinjauhe.

DIALOGIN MALLINNUS 2

Harjoitellaan sanastoa samalla tavalla kuin kohdassa 1, ensin sanat yhdessä läpi käyden, sitten pöydällä olevien tuotteiden sijaintia kysyen (Anteeksi, tiedätkö missä on kananmunat?) ja kuvakortteja osoitellen. Lopuksi harjoitellaan taas parin kanssa.

SANASTON MALLINNUS 3

Avustaja (tässä: Leena) seisoo paikoillaan, vetäjä menee seisomaan hänen viereensä ja sanoo: *Minä olen Leenan vieressä.* Seuraavaksi hänen menee seisomaan Leenan läheisyyteen ja sanoo: *Minä olen Leenan lähellä.* Näin käydään läpi myös sanat *takana*, *vastapäätä* ja *luona*. Tämä tehdään uudelleen, nyt vetäjä sanoo: *Leenan vieressä*, *Leenan lähellä*ne. Tällä kertaa vetäjä kehottaa osallistujia toistamaan jokaisen paikanilmauksen. Tämä harjoitus kannattaa ottaa muutaman kerran niin, että tekee samat asiat myös tuolin kanssa. (Tuolin takana, tuolia vastapäätä, tuolin lähellä, tuolin vieressä)

VINKKI: Näitä ilmauksia voi harjoitella lisää toiminnallisesti niin, että osallistujat liikkuvat tilassa vetäjän ohjeen mukaan: *Tuolin takana! Tuolin vieressä! Leenan luona!*

DIALOGIN MALLINNUS 3

Se on kassan lähellä.
Se on vihannesosastolla.
Se on maitohyllyllä.
Se on leipähyllyn takana.
Se on maustehyllyn luona.
Se on X:ää vastapäätä.
Se on viimeinen hylly.

HARJOITTELUA

Seuraava osio tehdään seisten. Avustaja ottaa käteensä kuvakortin, jossa on tuotteita ruokakaupan hyllyssä. Vetäjä katsoo avustajan kuvaa, avustaja näyttää kuvaa osallistujille ja vetäjä kysyy kuvasta: *Anteeksi, tiedätkö missä on ruokaöljy?* Avustaja vastaa esimerkiksi: *Se on maustehyllyssä.* *Se on pippurin vieressä* Sama toistetaan uusilla korteilla ja nyt osallistujia pyydetään käsieleellä toistamaan. Parin kortin jälkeen vetäjä kysyy jotain, mitä kuvassa ei ole, mihin avustaja vastaa päätään raapien ja käsiään levitellen: *En tiedä, kysy myyjältä.* Osallistujat toistavat myös tämän.

Jokainen osallistuja saa kuvan, jossa on ruokakaupan hylly ja tuokiossa opeteltuja tuotteita. Seuraavaksi avustaja kysyy vieressään olevalta osallistujalta esimerkiksi *Anteeksi, tiedätkö missä on hiiva?* Vierustoveri vastaa. Vetäjä kehottaa tätä kysymään seuraavalta. Näin kysellen käydään kierros.

Vetäjä sanoo: *ota pari* ja havainnollistaa parin ohjaamalla käsieleellä kaksi vierekkäin olevaa osallistujaa pariiksi. Vetäjä ja avustaja kysyvät ja vastaavat toistensa kuvista, jonka jälkeen he vaihtavat kortteja keskenään ja kysyvät uudelta parilta (ei vieressä seisovalta!). Vetäjä sanoo: *Nyt on sinun vuoro!* Osallistujat aloittavat oman parinsa kanssa, jonka jälkeen liikkuvat vapaasti tilassa ja ottavat aina uuden parin. Kun molemmat ovat kysyneet toistensa kuvista, he vaihtavat kuvia keskenään ja etsivät uuden parin. Näin tulee harjoiteltua enemmän sanastoa.

LISÄTEHTÄVÄ

Sanastoa voi harjoitella pelaamalla muistipeliä tuokion sanastolla. Tällöin valitaan kuvista ne ruokakaupan hyllyt tai osastot sekä tuotteet, jotka sopivat yhteen. Muistipelissä parin siis saa, jos löytää esimerkiksi pippurin ja maustehyllyn tai hiivan ja kylmähyllyn. Vetäjän ja avustajan pitää valita pelin kortit etukäteen ja katsoa pariiksi sopivat kortit läpi yhdessä osallistujien kanssa ennen pelin alkua, jotta kaikille on selvää, mitkä kaksi korttia muodostavat parin.

VINKKI

Tälle tuokiolle saa helposti tehtyä sisartuokion hygienia- ja pesuainesanastoa harjoittelemalla. Tähän tuokioon voi ottaa sanastoksi esimerkiksi nämä: hammastahna, hammasharja, deodorantti, terveyssiteet, tiskiaine, puhdistusaine, saippua, shampoo, konetiskiaine, pyykinpesuaine jne. Nopeasti etenevälle ryhmälle näillä voi tuki laajentaa myös tätä tuokiota.

PIIRIN LOPETUS

Kerrataan, mitä tänään opeteltiin. Jaetaan opiskelijoille monisteet opiskelluista sanoista ja rakenteista.

KEHUT, KIITOKSET, HYVÄSTELYT